3. Dávky státní sociální podpory, náhradní výživné a dávky pěstounské péče

Systém **státní sociální podpory** (upraven zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů) zabezpečuje adresnou pomoc rodinám s nezaopatřenými dětmi ve stanovených sociálních situacích, na jejichž řešení rodina vlastními silami a prostředky nestačí. Jedná se o různé obtížné životní situace, jako je například nedostatečný příjem, péče o novorozené nebo malé dítě, neúplnost rodiny apod. Systém rovněž finančně přispívá rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy k úhradě nákladů na bydlení. Podle tohoto zákona se poskytují následující dávky:

- **Přídavek na dítě** – Nárok na přídavek na dítě má nezaopatřené dítě[1], které žije v rodině, jejíž rozhodný příjem nepřesáhne 3,4násobek (do července 2021 2,7násobek) částky životního minima rodiny. Pro nárok na přídavek na dítě se posuzuje celkový příjem rodiny za předchozí kalendářní čtvrtletí, za příjem se považuje i rodičovský příspěvek. Přídavek je vyplácen ve třech výších podle věku nezaopatřeného dítěte a ve dvou výměrách – základní a zvýšené, a to podle druhu příjmu. Ve zvýšené výměře dávka náleží, pokud některá ze společně posuzovaných osob má příjem z výdělečné činnosti nebo z určitých dávek[2]. V průběhu roku 2022 se dvakrát navýšily částky životního minima a opět pak v roce 2023, na přídavky na děti tak dosáhlo více rodin. Dávka byla od 1. října 2025 nahrazena tzv. „superdávkou“, podrobněji viz níže.

Tab. 3.1 Měsíční výše přídavku na dítě (Kč)

věk nezaopatřeného dítěte	do 30. 6. 2021		od 1. 7. 2021 do 31. 12. 2022		od 1. 1. 2023	
	základní výměra	zvýšená výměra	základní výměra	zvýšená výměra	základní výměra	zvýšená výměra
do 6 let	500	800	630	1 130	830	1 330
od 6 do 15 let	610	910	770	1 270	970	1 470
od 15 do 26 let	700	1 000	880	1 380	1 080	1 580

Zdroj: MPSV

- **Příspěvek na bydlení** – Nárok na příspěvek na bydlení má vlastník bytu nebo od roku 2022 osoba, která byt užívá na základě služebnosti (věcného břemena) nebo nájemce (od roku 2022 též podnájemce) celého bytu, jestliže **30 % příjmů**[3] rodiny nestačí k pokrytí nákladů na bydlení a zároveň těchto 30 % příjmů rodiny je nižší než příslušné normativní náklady[4] stanovené zákonem; Splňuje-li podmínky nároku na příspěvek více osob v rámci domácnosti, náleží příspěvek na bydlení jen jednou. Dávka byla od 1. října 2025 nahrazena tzv. „superdávkou“, podrobněji viz níže.

- **Rodičovský příspěvek** – Nárok na rodičovský příspěvek má rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, a to až do vyčerpání celkové

[1] Definice nezaopatřeného dítěte viz https://www.uradprace.cz/web/cz/pridavek-na-dite

[2] Z dávek nemocenského pojištění, z dávek důchodového pojištění, z podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci, příspěvku na péči o osobu do 18 let věku, nebo z rodičovského příspěvku, pokud je poskytován po vyčerpání peněžité pomoci mateřství.

[3] Do konce roku 2022 existoval specifický koeficient pro Prahu, a to 35 %.

[4] U příspěvku na bydlení došlo od 1. 1. 2022 a od 1. 10. 2022 k razantnímu zvýšení normativních nákladů v reakci na rychlý růst cen energií, a tedy ke zvýšení doplácaného rozdílu a zahrnutí většího počtu žadatelů.

částky **350 000 Kč** [5], nebo 525 000 Kč, pokud jsou nejmladšími dětmi v rodině dvojčata nebo víceřčata; nejdéle **do tří let** věku dítěte[6]. Příjem rodiče není sledován.

- **Porodné** – Nárok na porodné má pouze rodina, jejíž příjem v předchozím kalendářním čtvrtletí nepřesáhl 2,7násobek životního minima[7]. Porodné je jednorázová dávka určená na náklady související s porodem a narozením dítěte. Výše dávky činí 13 000 Kč na první živě narozené dítě a 10 000 Kč na druhé živě narozené dítě. Nárok na porodné má rovněž osoba, která převzala dítě mladší 1 roku do trvalé péče nahrazující péči rodičů, a toto dítě je prvním nebo druhým dítětem této osoby.
- **Pohřebné** – Nárok na pohřebné má osoba, která vypravila pohřeb nezaopatřenému dítěti, nebo osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte, a to za podmínky, že zemřelá osoba měla ke dni úmrtí trvalý pobyt na území České republiky. Výše pohřebného je stanovena pevnou částkou, a to ve výši 5 000 Kč. Příjem rodiny se netestuje.
- **Jednorázový příspěvek 5 000 Kč na dítě** – Nárok na příspěvek mělo každé nezletilé dítě (které nedosáhlo do 1. 7. 2022 plnoletosti a narodilo se nejpozději 31. 12. 2022) v rodinách s celkovým ročním příjmem, který v roce 2021 nepřesáhl 1 milion Kč hrubého. Rodiče, kteří v červnu nebo v červenci pobírali přídavek na dítě, dostali v srpnu jednorázový příspěvek 5 000 Kč automaticky. Ti, kteří přídavky nepobírali, museli o příspěvek zažádat; Možnost podat žádost měli rodiče do 1. 7. 2023; Příspěvek představoval jednorázovou státní podporu některým rodinám ke zmírnění dopadů inflace.

Další dávka, která nespadá přímo mezi dávky státní sociální podpory, ale řadíme ji také do této kapitoly, neboť tematicky spadá do skupiny tzv. „rodinných dávek“, je náhradní výživné.

- **Náhradní výživné** – Dávka byla zavedena od 1. července 2021; jedná se o dávku, která má po přechodnou dobu finančně podpořit nezaopatřené děti v situaci, kdy má rodič (dlužník) z rozhodnutí soudu platit výživné, ale svou vyživovací povinnost neplní (výživné neplatí vůbec, nebo v nižší částce). Náhradní výživné je poskytováno po zákonem stanovenou dobu, od 1. 7. 2025 se jednalo o max. 72 měsíců[8] (nebo do skončení nezaopatřenosti dítěte). Náhradní výživné je poskytováno ve výši rozdílu měsíční dávky výživného určeného soudem a částečného plnění výživného, nejvíce však 3 000 Kč měsíčně. Více viz zákon č. 588/2020 Sb. o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů.

Dávka státní sociální pomoci, tzv. **„superdávka“** – Dávka byla zavedena od 1. října 2025, první výplata proběhla v prosinci 2025. Jedná se o dávku, která nahrazuje čtyři dosavadní dávky (ze systému státní sociální podpory se jedná o přídavek na dítě a příspěvek na bydlení, ze systému pomoci v hmotné nouzi pak příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení). Výplata původních dávek trvala ještě po dobu přechodného období až do 30. června 2026. Nová dávka se skládá ze čtyř komponent: živobytí, bydlení, bonus na dítě a pracovní bonus. Kritériem nároku na dávku zůstávají hodnoty životního a existenčního minima (resp. jejich stanovené násobky) a dále příjmy a náklady domácnosti žadatele. Nově musí žadatel (domácnost) projít majetkovým testem. Více viz zákon č. 151/2025 Sb., o dávce státní sociální pomoci.

V minulosti existoval **sociální příplatek,** jehož cílem bylo pomáhat nízkopříjmovým rodinám s alespoň jedním nezaopatřeným dítětem krýt náklady spojené se zabezpečováním potřeb jejich dětí. Od počátku roku 2011 byl omezen nárok na tuto dávku pouze na rodiny s osobou se zdravotním postižením (rodič nebo dítě), ke konci roku 2011 byla dávka zcela zrušena.

[5] V letech 2020 až 2023 se jednalo o částku 300 000 Kč, respektive 450 000 Kč v případě víceřčat. Do konce roku 2019 se jednalo o částku 220 000 Kč, respektive 330 000 Kč v případě víceřčat.

[6] Do konce roku 2023 bylo možné rodičovský příspěvek čerpat nejdéle do čtyř let věku dítěte.

[7] Porodné se stalo příjmově testovanou dávkou až od roku 2011.

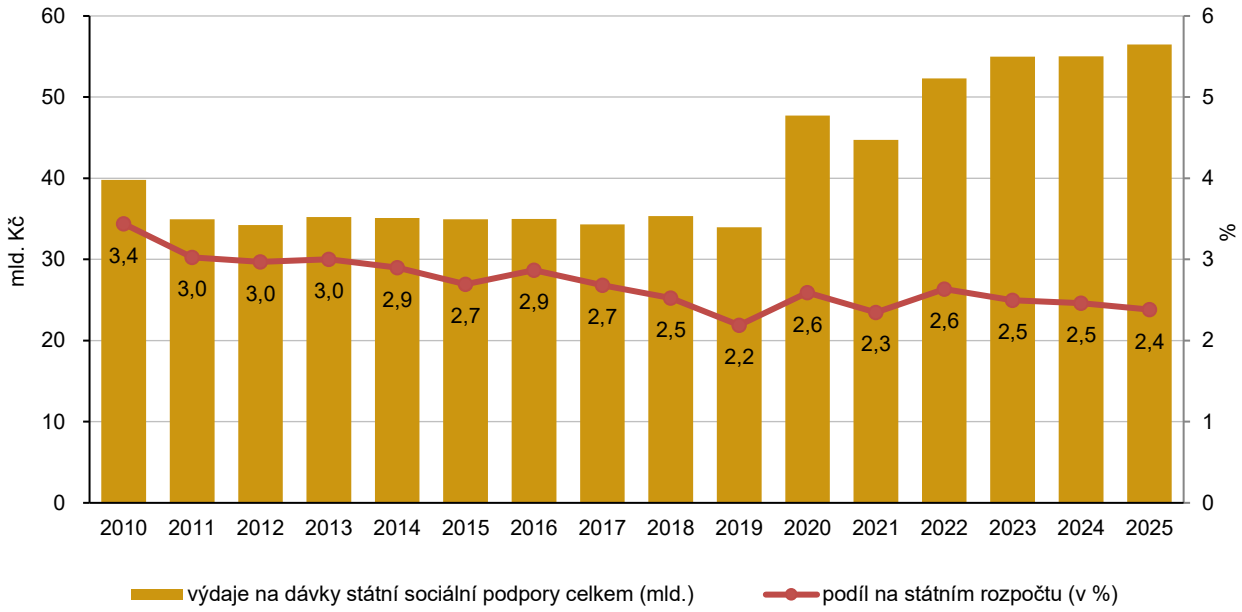
[8] Při zavedení dávky se jednalo o maximálně 24 měsíců, od 1.11. 2023 do 1.7. 2025 byla maximální doba 48 měsíců.

Dávky státní sociální podpory v roce 2025

Výdaje na dávky státní sociální podpory se od roku 2011 až do roku 2019 pohybovaly okolo hodnoty 35 mld. Kč ročně. V roce 2020 skokově vzrostly (na 47,7 mld. Kč) v souvislosti se zvýšením celkové částky rodičovského příspěvku. V roce 2025 bylo vydáno na dávky státní sociální podpory 56,5 mld. Kč, což představovalo 2,4 % státního rozpočtu. Meziročně výdaje na dávky státní sociální podpory vzrostly o 1,5 mld. Kč. V letech 2022 až 2024 jsou do výdajů na dávky státní sociální podpory zahrnuty i výdaje na jednorázový příspěvek 5 000 Kč na dítě, celkem v hodnotě 7 mld. Kč (z čehož 6 750 mil. Kč bylo vyplaceno v roce 2022).

Na rodičovský příspěvek bylo v roce 2025 vydáno 27,9 mld. Kč, na příspěvek na bydlení 23,5 mld. Kč na přídavky na děti 5 mld. Kč, na porodné 60 mil. Kč a na pohřebné 11 mil. Kč. Na náhradní výživné (zavedené v roce 2021), které není součástí dávek státní sociální podpory, ale je zařazeno v této kapitole, bylo vydáno 306 mil. Kč. Nově zavedená dávka státní sociální pomoci, tzv. „superdávka“, byla poprvé vyplácena v prosinci 2025 a výdaje na ni představovaly 1 mil. Kč.

Graf 3.1 Výdaje na dávky státní sociální podpory

Poznámka: V roce 2022 až 2024 jsou zahrnuty výdaje na jednorázový příspěvek 5 000 Kč na dítě.
Zdroj dat: MPSV, MF, státní závěrečný účet

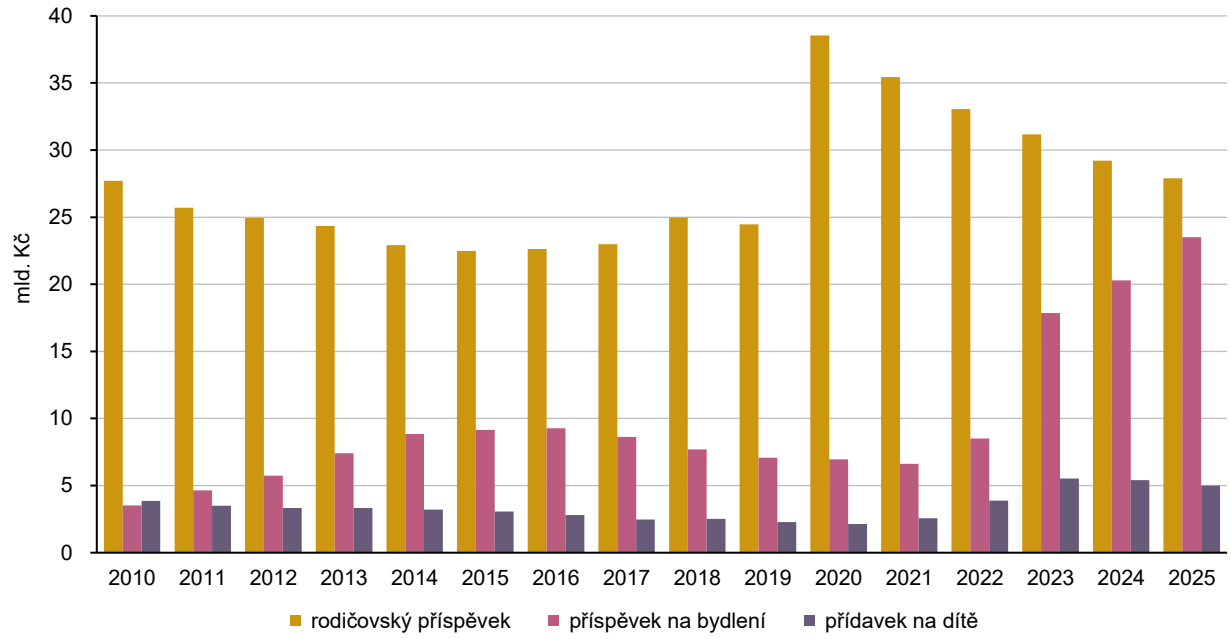
V roce 2025 bylo vyplaceno 10 mil. dávek státní sociální podpory, což je o 280 tis. dávek méně než v předchozím roce. Ze všech vyplacených dávek státní sociální podpory představovaly přídavky na děti 37 %, příspěvky na bydlení 36 % a rodičovské příspěvky 27 %. Porodné bylo vyplaceno v 5,3 tisících a pohřebné ve 2,2 tisících případů.

Vzhledem k tomu, že přídavek na dítě, příspěvek na bydlení a rodičovský příspěvek jsou dávky opakující se (v každém měsíci, kdy je na dávku nárok), je vhodné použít průměrný měsíční počet vyplacených dávek pro lepší představu, kolika osob se daná dávka týká. V roce 2025 bylo v průměru vyplaceno 313 tisíc přídavků na dítě měsíčně, přičemž 26 % bylo vyplaceno v základní výměře a 74 % ve zvýšené výměře. Téměř polovina dětí, na které byl přídavek vyplacen, byla ve věku mezi 6 a 15 lety, 28 % mladší 6 let a 23 % mezi 15 a 26 lety. Příspěvek na bydlení dostávalo měsíčně v průměru 300 tisíc osob (za jednu domácnost může čerpat příspěvek pouze jedna osoba), což je o 26 tis. osob více než v roce 2024. Zdaleka nejčastěji byli příjemci této dávky nájemci, a to v 72 % případů. Vlastníci představovali 17 % a zbylých cca 10 % připadalo na podnájemce, členy bytových družstev, uživatele bytu na základě věcného břemene a uživatele rekreačních objektů pro bydlení. Rodičovských příspěvků bylo v roce 2025 vyplaceno v průměru 222 tisíc měsíčně, z čehož 98 % připadlo ženám.

Nejvyšší částky na dávky státní sociální podpory v přepočtu na jednoho obyvatele za rok byly vydány v Moravskoslezském – 6 880 Kč a Ústeckém kraji – 6 516 Kč. To bylo dáno zejména hodnotou výdajů na příspěvek na bydlení, který zde byl v přepočtu na počet obyvatel nejvyšší v celém Česku. Nejvyšší výdaje v přepočtu na jednoho obyvatele byly v těchto dvou krajích i na přídavky na děti (676 Kč, respektive 670 Kč v případě Ústeckého kraje; za celé Česko to bylo 459 Kč na obyvatele).

Nejvíce příjemců příspěvků na bydlení, v přepočtu na tisíc obyvatel daného okresu, bylo v prosinci roku 2025 v okrese Karviná, Ostrava-město, Most, Děčín a Bruntál. Počet příjemců příspěvků na bydlení zde přesahoval 45 osob na 1 000 obyvatel daného okresu, v Karviné to bylo 76. Nejvíce příjemců přídavku na dítě (více než 180 na 1 000 obyvatel ve věku 0–25 let daného okresu) bylo v okrese Most, Bruntál, Karviná a Jeseník.

Graf 3.2 Výdaje na vybrané dávky státní sociální podpory podle druhu dávek

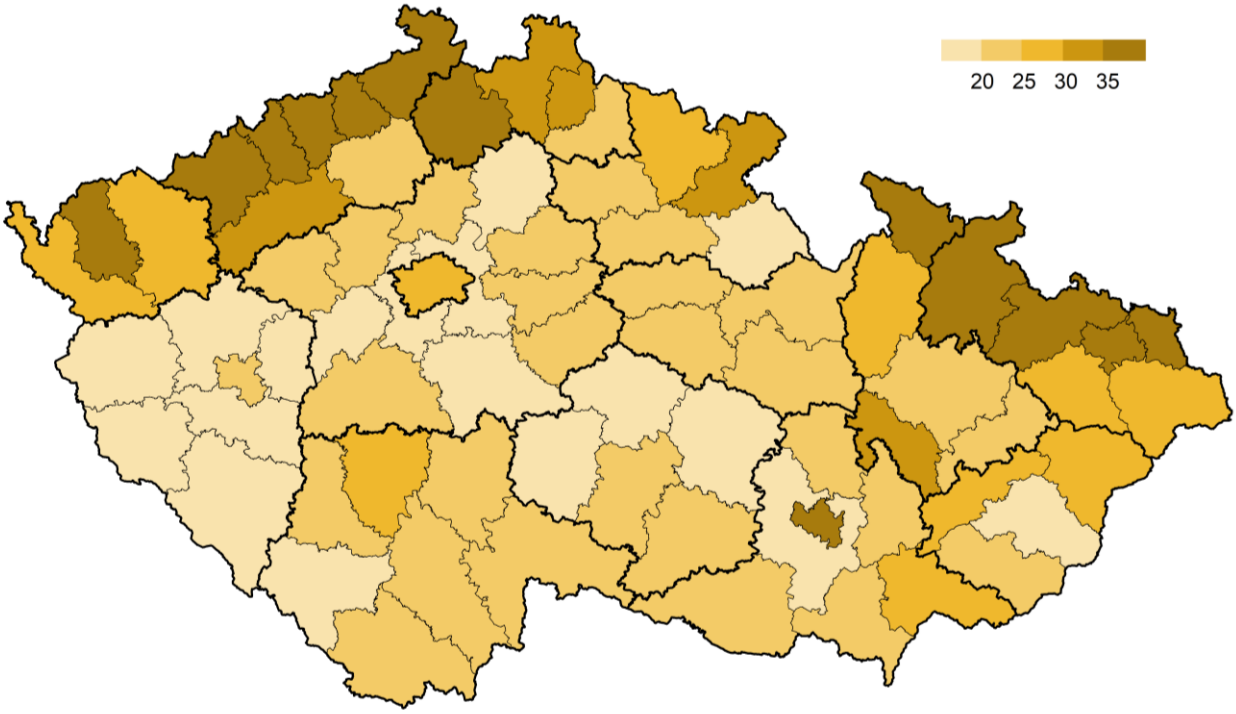

Zdroj dat: MPSV

Víceméně stabilní, na úrovni kolem 2 %, zůstává podíl mužů mezi příjemci rodičovského příspěvku. V rámci krajů je nejvyšší zastoupení mužů mezi příjemci rodičovského příspěvku v hlavním městě Praze (4,7 %). Co se týče rozložení příjemců rodičovského příspěvku dle věku, mezi muži je častější zastoupení věkové skupiny nad 35 let než mezi ženami. Zatímco muži ve věku 35 a více let tvořili 56 % ze všech mužů pobírajících rodičovský příspěvek, u žen to bylo 37 %. Ženy s rodičovským příspěvkem jsou nejčastěji ve věku mezi 25 a 34 lety (56 %). Věkové rozložení se liší také podle krajů. Nejvyšší podíl příjemkyň rodičovského příspěvku ve věku 35 a více let bylo v Praze (49 %), naopak nejvíce nejmladších příjemkyň ve věku do 24 let bylo v Ústeckém a Karlovarském kraji (14 %, respektive 12 %).

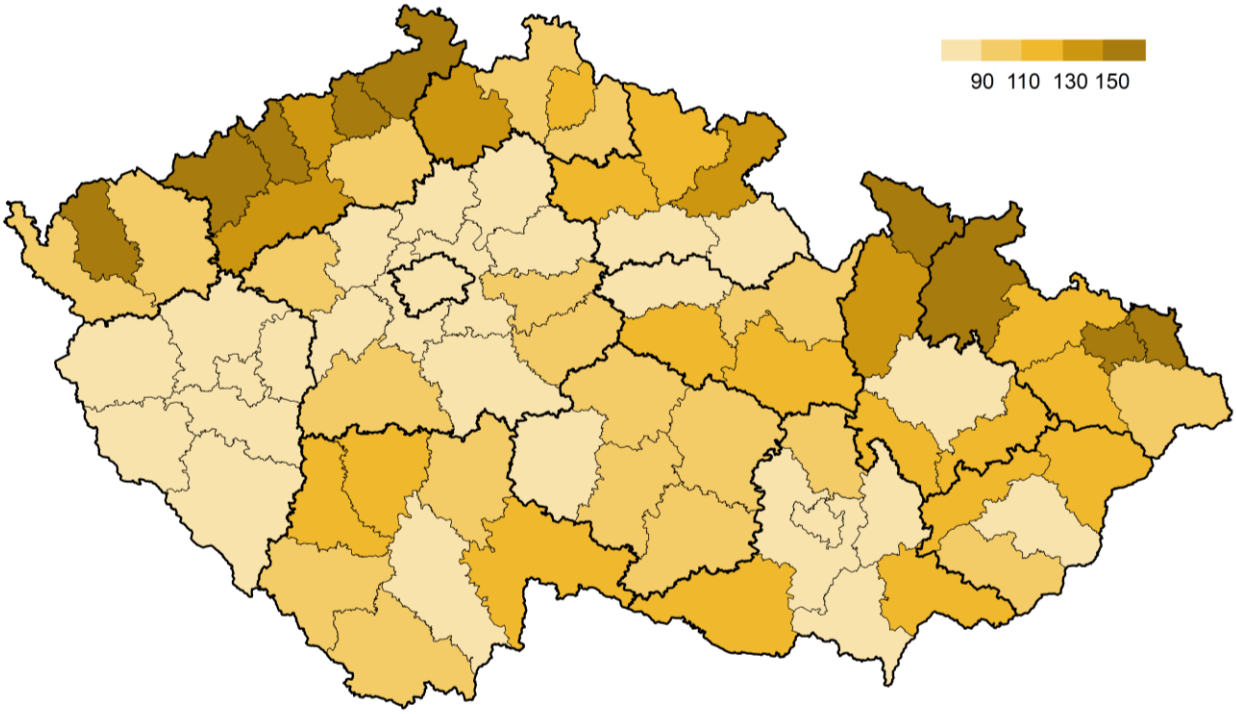
V prosinci 2025 došlo k zahájení výplat dávky státní sociální pomoci (tzv. „superdávky“) podle zákona č. 151/2025 Sb., o dávce státní sociální pomoci. Celkem se jednalo o cca 250 vyplacených dávek v objemu 1,1 mil. Kč.

Obr. 3.1 Příjemci příspěvku na bydlení na 1 000 obyvatel daného okresu v prosinci 2025

Zdroj dat: MPSV

Obr. 3.2 Příjemci přídavku na dítě na 1 000 obyvatel ve věku 0–25 let daného okresu v prosinci 2025

Zdroj dat: MPSV

Dávky pěstounské péče

Dávky **pěstounské péče**, které spadaly do konce roku 2012 mezi dávky státní sociální podpory (upraveny zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře), jsou od roku 2013 obsaženy v zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Pěstounská péče je dítěti poskytována osobou v evidenci (osobou vedenou v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu), nebo osobou pečující (zejména pěstoun, nikoli však na přechodnou dobu, nebo poručník). Od roku 2013 také došlo ke zvýšení částek odměny pěstouna a příspěvku na úhradu potřeb dítěte a byl zaveden příspěvek při ukončení pěstounské péče a rozšířen nárok na příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla. V roce 2022 byl nově zaveden příspěvek při pěstounské péči a zaopatřovací příspěvek. U odměny pěstouna došlo ke změně vymezení okruhu příjemců dávky a výpočtu výše a u příspěvku na úhradu potřeb dítěte došlo ke zvýšení vyplácených částek.

V roce 2025 se poskytovaly tyto dávky pěstounské péče:

- **Příspěvek na úhradu potřeb dítěte** – Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte má nezletilé nezaopatřené dítě svěřené do pěstounské péče (do péče osoby pečující či osoby v evidenci). Nárok je zachován i po dosažení zletilosti dítěte, jde-li o nezaopatřené dítě, které trvale žije a společně uhrazuje náklady na své potřeby s osobou, která byla do dosažení jeho zletilosti osobou pečující. Přídavek je vyplácen ve čtyřech výších podle věku nezaopatřeného dítěte (viz tabulku 3.2). Je-li dítě osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby, je výše příspěvku ve vazbě na věk a stupeň závislosti.
- **Odměna pěstouna** – Nárok na odměnu pěstouna má osoba pečující, která poskytuje dítěti zprostředkovanou pěstounskou péči, a osoba v evidenci (pěstoun na přechodnou dobu). Do konce roku 2021 byla odměna pěstouna vyplácena i v případě nezprostředkované pěstounské péče, tj. i tehdy, pokud o dítě osobně pečovala osoba příbuzná nebo blízká, a v dalších zákonem stanovených případech; Výpočet výše odměny pěstouna je navázán na koeficient minimální mzdy v závislosti na počtu svěřených dětí, jejich zdravotním stavu a typu pěstounské péče (dlouhodobá x přechodná), více viz tabulku 3.4. Odměna pěstouna je považována za příjem ze závislé činnosti, podléhá tedy zdanění a pojistným odvodům. Při společné pěstounské péči manželů náleží dávka jen jednomu z manželů.
- **Příspěvek při pěstounské péči** – Nárok na příspěvek při pěstounské péči vzniká v případě nezprostředkované pěstounské péče; Jedná se o pěstounskou péči, kdy o dítě pečuje osoba příbuzná nebo blízká, případně si pěstoun sám dítě vybral a požádal o jeho svěření do své pěstounské péče; dávka byla zavedena od 1. 1. 2022; Výše příspěvku při pěstounské péči se odvíjí od násobku životního minima v závislosti na počtu svěřených dětí a jejich zdravotním stavu, více viz tabulku 3.4. V případě prarodičů a praprarodičů je násobek nižší, a to s ohledem na jejich subsidiární vyživovací povinnost k vnoučatům dle § 910 Občanského zákoníku.
- **Příspěvek při převzetí dítěte** – Příspěvek při převzetí dítěte se vyplácí osobě pečující, která převzala dítě do pěstounské péče, a je vyplácen jednorázově. Příspěvek je vyplácen ve třech výších podle věku dítěte, podrobněji viz tabulku 3.2.; Od 1. 1. 2022 mají nově nárok na dávku také osoby[9], které převzaly dítě do pěstounské péče na přechodnou dobu.
- **Příspěvek na zakoupení motorového vozidla** – Na příspěvek má nárok osoba pečující, která má v pěstounské péči nejméně 3 děti nebo má nárok na odměnu pěstouna z důvodu péče o 3 děti včetně zletilých nezaopatřených dětí, jež zakládají osobě pečující nárok na odměnu pěstouna, pokud zakoupila osobní motorové vozidlo nebo zajistila jeho nezbytnou celkovou opravu. Výše příspěvku na zakoupení motorového vozidla činí 70 % pořizovací ceny motorového vozidla nebo prokázaných výdajů na opravy, nejvýše však 100 000 Kč. Příspěvek nenáleží osobě v evidenci při svěření dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu.

[9] V tomto případě nesmí součet příspěvků přesáhnout částku 40 000 Kč v období posledních 12 kalendářních měsíců přede dnem podání žádosti o tento příspěvek.

Příspěvek při ukončení pěstounské péče – Nárok na příspěvek při ukončení pěstounské péče měla fyzická osoba, která byla ke dni dosažení zletilosti v pěstounské péči (nehledě na to, zda v péči osoby pečující, nebo osoby v evidenci), a to ke dni zániku nároku této osoby na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Příspěvek byl vyplácen jednorázově ve výši 25 000 Kč a každé osobě náležel jen jednou. Dávka byla v roce 2022 **zrušena** a fakticky nahrazena jednorázovým zaopatřovacím příspěvkem (viz dále).

Další dávkou zařazenou do této kapitoly je nově zavedený zaopatřovací příspěvek, který nespadá přímo mezi dávky pěstounské péče, ale úzce s nimi souvisí. Od roku 2022 byla zavedena jednotná úprava zaopatření mladých lidí, kteří po dosažení zletilosti odcházejí z pěstounské péče, poručnické péče nebo z ústavního zařízení a nadále splňují podmínku nezaopatřenosti[10].

- **Zaopatřovací příspěvek jednorázový a opakující se** – Jedná se o dávky určené pro mladé dospělé odcházející z péče ústavního zařízení nebo po ukončení náhradní rodinné péče. Zaopatřovací příspěvek opakující[11] se je určen pro mladé dospělé nejdéle do 26 let, kteří zůstávají i po dosažení zletilosti nezaopatřeným dítětem (typicky tedy studují). Příspěvek činí 17 250 Kč měsíčně. Mladým dospělým, kteří nemají nárok na zaopatřovací příspěvek opakující se, náleží při odchodu z náhradní péče po dosažení zletilosti zaopatřovací příspěvek jednorázový. Jeho výše činí 28 750 Kč.

Tab. 3.2 Měsíční výše příspěvku na úhradu potřeb dítěte a příspěvku při převzetí dítěte

věk dítěte	příspěvek na úhradu potřeb dítěte*		příspěvek při převzetí dítěte	
	do 30. 9. 2022	od 1. 10. 2022	do 30. 9. 2022	od 1. 10. 2022
do 6 let	4 950 Kč	6 290 Kč	8 000 Kč	10 800 Kč
od 6 do 12 let	6 105 Kč	7 750 Kč	9 000 Kč	12 150 Kč
od 12 do 18 let	6 985 Kč	8 870 Kč	10 000 Kč	13 500 Kč
od 18 do 26 let	7 260 Kč	9 220 Kč	-	-

* Je-li dítě osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby, je výše příspěvku vyšší.
Zdroj: Úřad práce ČR

Tab. 3.3 Výše zaopatřovacího příspěvku

Zaopatřovací příspěvek	do 30. 9. 2022	od 1. 10. 2022
jednorázový	25 000 Kč	28 750 Kč
opakující se	15 000 Kč/měsíčně	17 250 Kč/měsíčně

Zdroj: Úřad práce ČR

[10] Soustavně se připravují na budoucí povolání nebo se nemohou soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz.

[11] Do konce roku 2027 bude moci mladý dospělý volit, zda bude pobírat zaopatřovací příspěvek opakující se nebo při splnění podmínek zákona bude i nadále pobírat příspěvek na úhradu potřeb dítěte a osoba, která byla do jeho zletilosti osobou pečující, bude pobírat odměnu pěstouna nebo příspěvek při pěstounské péči.

Tab. 3.4 Měsíční výše odměny pěstouna a příspěvku při pěstounské péči platné od 1. 1. 2022

	odměna pěstouna (pro zprostředkované pěstouny)		**příspěvek při pěstounské péči** (pro nezprostředkované pěstouny)	
	dlouhodobí pěstouni	pěstouni na přechodnou dobu	tety, strýcové, zletilí sourozenci, osoby blízké	prarodiče
žádné dítě	x	1,8*MM	x	x
1 dítě	1,0*MM	1,8*MM	2,3*ŽM	1,8*ŽM
1 dítě – stupeň závislosti I.	1,2*MM	2,0*MM	2,3*ŽM	1,8*ŽM
1 dítě – stupeň závislosti II. až IV.	2,0*MM	2,2*MM	5,5*ŽM	5,5*ŽM
2 děti	1,5*MM	2,1*MM	2,3*ŽM*2	1,8*ŽM*2
3 děti	2,0*MM	2,4*MM	2,3*ŽM*3	1,8*ŽM*3
za každé další dítě	+ 0,5*MM	+ 0,3*MM	+ 2,3*ŽM	+ 1,8*ŽM
za každé další dítě – stupeň závislosti III. nebo IV.	+ 0,7*MM	+ 0,5*MM	+ 5,5*ŽM	+ 5,5*ŽM

Pozn.: MM=minimální mzda; v roce 2025 byla minimální mzda 20 800 Kč;
ŽM=životní minimum; v roce 2025 bylo životní minimum jednotlivce 4 860 korun.

Zdroj: Úřad práce ČR

Dávky pěstounské péče v roce 2025

Celkové výdaje na dávky pěstounské péče dosáhly v roce 2025 hodnoty 6,2 miliard Kč, po meziročním nárůstu o 1 mld kč, tedy o 19 %. Výdaje na **odměnu pěstouna** vzrostly o 15 % na částku 1,4 mld. Kč. Výdaje na **příspěvek při pěstounské péči** se zvýšily o 29 % a dosáhly hodnoty 2,3 mld. Kč. Tyto dvě dávky tvořily 60 % z celkových výdajů na dávky pěstounské péče. Výdaje na **příspěvek na úhradu potřeb dítěte** vzrostly o 12 % a dosáhly 2,2 mld. Kč. Z celkových výdajů na dávky pěstounské péče tvořily výdaje na příspěvek na úhradu potřeb dítěte 36 %. Výdaje na ostatní dávky – příspěvek při převzetí dítěte, příspěvek na zakoupení motorového vozidla a zaopatřovací příspěvek – tvořily 4 % celkových výdajů na dávky pěstounské péče, celkem 251 mil. Kč, z čehož 179 mil. Kč připadlo na zaopatřovací příspěvek.

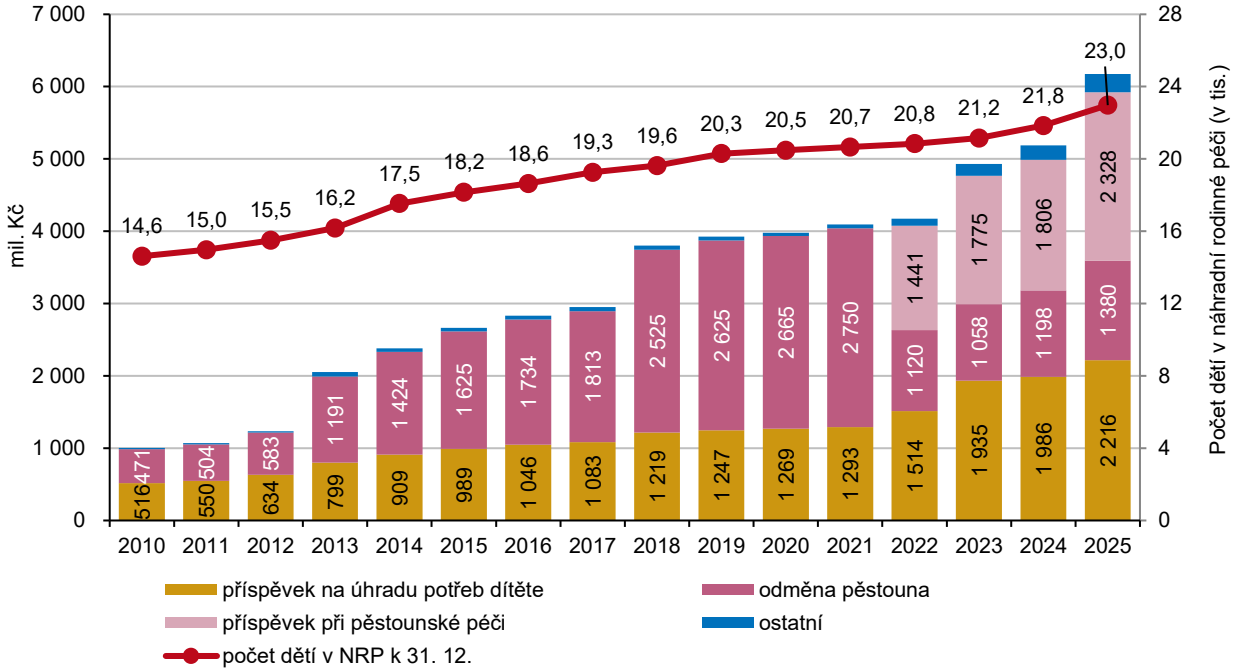
Počet dětí v **náhradní rodinné péči** (zahrnuje pěstounskou péči, osobní péči poručníka, péči jiné fyzické osoby) dosahoval na konci roku 2025 celkem 22 975 dětí, což je meziročně o 1 130 dětí více[12]. Výdaje na dávky pěstounské péče v přepočtu na jedno dítě v náhradní rodinné péči představovaly 269 tisíc Kč za rok, tedy cca 22 tisíc Kč měsíčně.

Výrazně nejvyšší výdaje na dávky pěstounské péče byly v Moravskoslezském kraji, celkem 1,1 mld. Kč, což představuje 18 % z celkových výdajů na dávky pěstounské péče v Česku. Sociální odbory v tomto kraji evidují 17 % ze všech dětí v náhradní rodinné péči v Česku (absolutně téměř 4 tisíce dětí), druhý nejvyšší počet dětí v náhradní rodinné péči (přes 3 tisíce dětí) byl v Ústeckém kraji. Relativní zastoupení dětí v náhradní rodinné péči (počet dětí v náhradní rodinné péči na 1 000 obyvatel daného kraje) bylo v roce 2025 nejvyšší v Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském kraji.

Jak již bylo popsáno výše, pěstounská péče může být buď zprostředkovaná nebo nezprostředkovaná (nejčastěji v případě péče příbuzných) a v návaznosti na to je pěstounovi vyplácena jiná dávka. Ve všech krajích výrazně převažuje počet vyplacených příspěvků při pěstounské péči nad počtem vyplacených odměn pro pěstouna, rozložení těchto dvou druhů dávek se ale v jednotlivých krajích liší. Zatímco v Kraji Vysočina a Pardubickém kraji tvořila odměna pěstouna 31 % vyplacených dávek pro pěstouny, v Ústeckém kraji to bylo pouze 9 %.

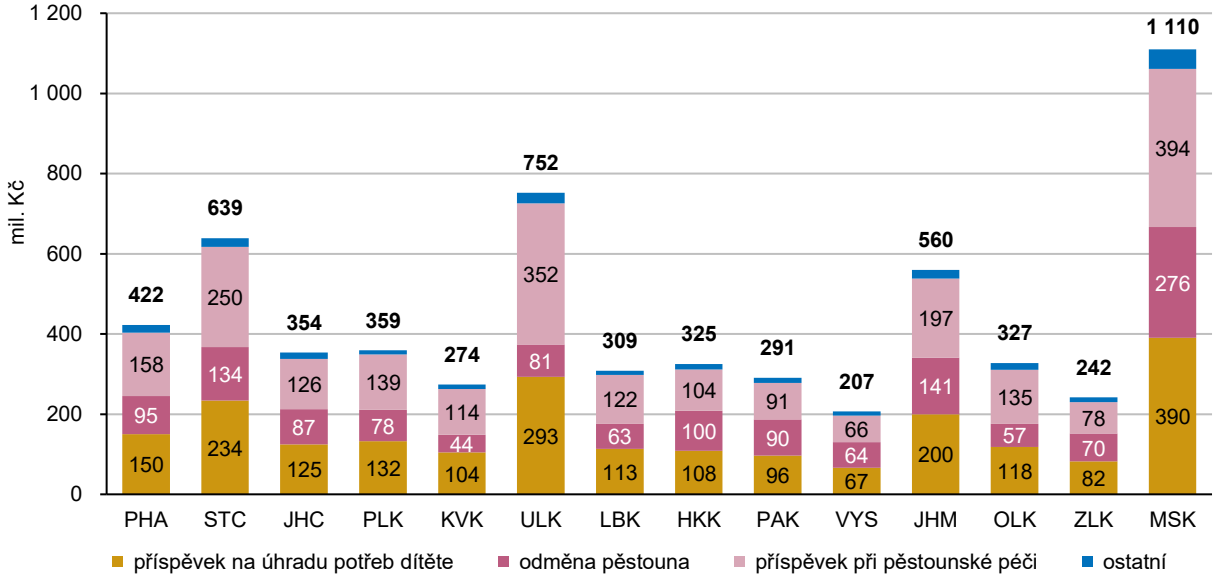
[12] Nárůst souvisí částečně i se zrušením kojeneckých ústavů (dětských domovů pro děti do tří let věku) k 31. prosinci 2024.

Graf 3.3 Výdaje na dávky pěstounské péče

Pozn.: NRP = náhradní rodinná péče, zahrnuje pěstounskou péči, osobní péči poručníka a péči jiné fyzické osoby;
Do konce roku 2021 byla odměna pěstouna vyplácena i v případě nezprostředkované pěstounské péče, tj. i tehdy, pokud o dítě osobně pečovala osoba příbuzná nebo blízká, pro které je nově zaveden příspěvek při pěstounské péči.
Zdroj dat: MPSV

Graf 3.4 Výdaje na dávky pěstounské péče podle krajů v roce 2025

Zdroj dat: MPSV

Aktuální informace o dávkách státní sociální podpory a pěstounské péče jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) https://www.mpsv.cz/web/cz/statni-socialni-podpora a https://www.mpsv.cz/davky-pestounske-pece-a-zaopatrovaci-prispevky-pro-mlade-dospele a na internetových stránkách Úřadu práce ČR https://www.uradprace.cz/statni-socialni-podpora https://www.uradprace.cz/davky-pestounske-pece-a-zaopatrovaci-prispevky1